

CÈLIA ATSET

Espectres caníbals de l'amor a Xangai

DAVID VIDAL
CASTELL

Totes les històries d'amor, deia David Foster Wallace, són històries de fantasmes: inventem algú que no existeix, i aquests espectres ens persegueixen tota la vida. Això li passa a la narradora de *Fam blava* (Angle), la nova novel·la de Viola di Grado, autora fa una dècada de l'èxit internacional *Setenta acrílic, trenta lana* (Alpha Decay). Arribada a Xangai mesos després de la mort traumàtica del seu germà

bessó, la protagonista s'enamora de la Xu, alumna seva d'italià. Bé, només n'és alumna de dia; la nit la governa la Xu.

Hi ha dos espectres, doncs: el bessó mort que l'obsessiona, i la Xu, a qui idolatra, voluble i capritxosa, sempre un misteri. Tanmateix, en ella hi diposita les poques ganes de viure i de trobar una nova identitat; la mateixa narradora, ostage de la seva solitud, esdevé un espectre que devora.

Precisament el menjar, i, més que el menjar, el consum dels cosos dels altres, és un motiu recurrent del llibre. Xangai és un lloc on

FAM BLAVA
VIOLA DI GRADO
ANGLE EDITORIAL
TRADUCCIÓ D'ANNA
CARRERAS AUBETS
224 PÀG. / 18,50 €

el menjar és immenjable i les persones es devoren entre elles. La Xu devora compulsivament, en té l'habitud plena, de restes podrint-se, de pots a mig menjar de fideus, de fruites en descomposició, d'ous florits. Alhora, quan s'ajunten endrapen viandes que l'horroritzen: estómac, cervell, llengües. El llibre mateix, com un menú de l'horror, s'estructura en capítols que es titulen *pulmons, cor, cabells, mans, estómac...*

Hi detectem, en aquesta topada simbòlica i lingüística entre Orient i Occident, i en aquest abisme dins del qual la protagonista se

sent estrangera d'ella mateixa, ecos d'una autora com Amélie Nothomb. Hi grinyola, potser, un excés d'intensitat en el drama, i en això es distingeix, per exemple, d'Otessa Moshfegh –autora del mateix catàleg, ben distinta però generacionalment pròxima i de la qual hi apreciem ressonàncies–, que introdueix distància i ironia en el relat.

Confondre amor i sacrifici

El llibre és, doncs, *oportú i correcte*, tot i que cal reconèixer una forma pròpia, una veu personal. En alguns moments aquest estil perd consistència en les analogies forçades que ens treuen de les escenes, i en la reiteració de l'argument, que perfila uns personatges poc evolutius, menys misteriosos i profunds del que l'autora desitjaria. El ritme narratiu descansa en el treball sobre els paràgrafs, que funcionen com a contes breus. Di Grado brilla com a observadora perspicax dels petits moviments emocionals, “com quan en una discussió els sentiments es tornen mecànics i ja no ens identifiquem amb el que estem dient”.

La narradora sent fam, sí, però de ser mirada. Hi ha sexe i amor, però sobretot gelosia; la relació se sosté a còpia de mossegades caníbals perquè el sacrifici i l'amor es confonen quan t'han estimat poc. I la Xu volia el seu sacrifici, entre imatges intermitents de gratacels brillants, mercats d'insectes per a turistes i escorxadors abandonats: la Xangai postindustrial, elèctrica i inhumana, “un grapat de llums i colors enmig de la foscor”.

Hem de parar atenció al catàleg editorial d'Angle, que acull aquesta edició. Hem parlat abans d'Otessa Moshfegh, però podem afegir, dins aquesta mateixa col·lecció, i en una línia similar, Alba Dalmau o Xavier Aliaga, sempre amb edicions o traduccions impecables, en el cas que ens ocupa a càrrec d'Anna Carreras. Si escriure és un acte polític, editar ho és potser més, i el catàleg d'Angle no és casualitat, és un esforç sostingut i encertat que mereix, encara, millor sort. ♦♦